

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 59a

Tiltaltes navn: hans kone

Årstall: 1689

Sted: Nannestad i Akershus

Store Romerike
Lingboks 6

fol. 166. og 176.

6/3. 1662

Stjellsord

Under et slagemaal i Ullensaker mellem
Olluff Wækeboi og Store Pffier, (en forbränd
svenske) som forövrig ender med draps på
Store Pffier, beskylder denne sidste Olluffs
"qvinde" Karen Jensen Wækeboi for å
være "en skrotkierling och sigene kierling",
som "ehr i böygden och signer folch,
och ehr en skrot" deffuel"

* Skrot = træa hos
svær dansk: utvællte
også trassig. (T.L.)

Store Romerike
Lingboks 12
fol. 306.

17/4. 1668

Overbro

For Amos Løchen i Volter i Hamnestad, var
en ko død og blev fundet i elven inne ved
land. Den er åpen i brystet, "oc imellem
hugges og boigen fandtes en saffuel snor
igjennem huden dragen;" Amos Løchen
medgir at koen var hans, og han bekræfter
at "jeg miste en ko, oc bad mine drenge
de schulle kiøre den ned i hängen i en

fol. 306

17/7. 1668

overbo

brotte, saa vil ieg lade kiøre mere valse til
oc den brende op." Imidlertid hadde den
ene av "drenge" "welket koen aff i elffuen.
Jeg har ^[sic] icke saa sønderlig om det, men
der kom 2 kjerlinger de raade mig det raad,
at ieg schulle sage hiertel aff dem oc brende
oc haffue ind i de andre, saa schulle de
bliffue beholden." Arnon benecker å vite
noe om "enden om hiertel var indbaget
eller snoren iset, icke förend drenge
kom hiem igien oc det var saa giordt",
"Hem de tvende quindfolck som raadet
haffde gifffuel, laa om nabben tilforn paa
Løken förend dette scheede, oc sagde for dem
i gaarden at de vaare hieme paa Ringeriget",
"hand snacket icke med dem".

10/9. 1668

fol. 466

"Løfferdj same adferd oc begaende, ey befindis at
vere nogen aff de fordechtige handkeringer,
som indj receffen beneffnis" blir baade
Arnon og hans kone donck til "fri at vere"
og "de fattige folckis ehre oc welferds icke
saa ringe bör achbis, ind i saadan en van-
schelig oc ubenistlig sag."

Øvre Romerike Lingsbok 22

10/6. 1682

fol. 240

En misformoid gjensigitt på Bjerche i Ullensaker
briur sine husebondfolck med "at hand vilde
gaa sin kaaf, oc somebider at hand schulle
forgjøre sig." Han het Ewen Arnesson.

10/6. 1682

Truster

En like misformoid tjenestepike på samme
gaard "end oc bruede at hün schulle forgiøre
sig, hvoridoffr" malmøren "iche borde lade
hinde lenger blifue, fröchtende at hün
molke före hinde oc sik hünis i soer
uloche." Jenten het Ingeborg Gudmünderdaaler.

Øvre Romerike

tingboks 23

fol. 59 og 59

3/9. 1683

Skjellsord

Berg tingstue i Gjerdrum.

Ingeborg Aarstad kommer fra melkeboden
med en skål melk. Bliff Velden som
er fornærmet på hende over noe hün har
sagt til ham tidligere paa dagen, slår
skålen ut av hånden på hende, "saa
melchen sprüde offr dem begge."
Da bliff, som var full, ut på morgen-
siden "saae melchen laa id med veggem,
bandet hand oc sagde, dieffuelen fare i
din fiin", din broldieffuel, her haffuer du
meiget" melch."

Øvre Romerike tingboks 26

fol. 47

3/10. 1686

Skjellsord

Borleys tingstue i Hammestad.

En dragon, Peder Fieber, skjeller Harald Bierckes
bone ut for "en brold kierling" mens han
seier med å "hinge hoffuedet aff hinde."
Til mannen ousler han hende senere som
"en brold kierlinge."

Dore Romerike
Lingsbøke 27

24/8. 1688

fol. 41-93-111

-4-

Løffen Lingsbøue i Ullensaker.

Linger Mari, som har fått barn med
Skeffan Kolby, "begierke aff Skeffan at hand
schulle gifue hinde noget, saa schulle
hand vel slippe, oc hün schulle icke schulde
lengere paa ham" men, forsketter hün,
"dersom du icke vil paa ved det, da schal
ieg lade giøre paa dig, at du schalt bliffue
liggendis, som Peder i Becken." - "Det
er saa megis, de gienter at de höre pas-
det, sagde Marje selff til dem". - "Peder
i Becken, haffr ligget i mange aar,
i Güerleje i stoer elendighed. Vel 6. eller
7 aars tid," för vi videre höre av Skeffan.

Trüster

19/10. 1688

fol. 111a

Til neste ting hadde Skeffan innsteemt
"Marthe Olsd: som er hans södschinde
barn, oc hündis [Marjes] egen søn Halfnor
Embrey: en dreng ved 16 aar gammel, som
för var paskeraab, at probe om hündis
ord oc trüsel, imod Skeffan, at hand
schulle bliffue liggendis, ligesom Peder i
Becken: hülche 2 personer nu frasagde,
at hün hafde önschet ham Skeffan saa
at bliffue: hürpaa sønen hafde spürdt
hinde, om hün künde selff giøre det?
da hafde hün siaret nej, men hün
schulle vel faa en der til: om hand icke
ville som ved at vere hündis barnefader,
det hün nu imod siger, ey at hafue
brüet, men ombudet Gud, at hand

schulle aldrig dø, for hand bleff saa liggende,"

Sure Romerike Tingbete 29

fol. 129a.

4/12. 1688

angående signeri og legdom.

Den 4/12. 1688 holdes ting på Orpestad Tingstue i Nannestad, hvor Anders Becken samt Trind og Tore Norby er tilstalt, "fordi de schal hafue huset oc herberget, en onløbende fremet Karl, som for abschillige schalchtige bedriffer, med falsche indbildinger, bil raad oc legdom, oc andet mere, usønelige adferder, sig hafue ladet brüge." Mannen heter Christen Larsen og skulde være fra Kongsberg.

8/11. 1689

fol 121a

Tingbete 28 (8.23)

Den 8/11. 1689 holdes ting på Nannestad Tingstue i Nannestad, hvor husmannen Anders Püsch og kone på Trind fde samt datteren Barbara er innsæent for "det onde hiups de holde at herberge oc huse fanter oc landsbyggere, som fare omkring at besuige fattige folck i abschillige maader. Item fordi de oc selffue ere beröckede for signerje, oc saadane ulouglige gierninger at offue, baade ned hofs, oc paa Hadeland," Det taker til at en av de fantere disse folk har huset er ovennevnte onløpende mann fra Kongsberg, som driver en merkelig "civ" på deres datter Barbara for hendes fallerykke. Presten i Nannestad, som er vidne i saken mot Anders Püsch "nechter

fol. 122 a

8/11. 1689

iche heller, jo at hafue høit, at same
hinsfolch, ere berøchtet for signerie som al-
muen ocsaa sigt at hafue høit."

Anders og konen blir dømt. - - - - "Dem hand
oc hans hustru ere berøctede for signerie at
offue, som als er imod voris chrisstelige
landsloig. Thi bór de at iudiige, oc were
forvojt delle fogderie, - - - - Dalveren, både
på grunn av "hindes løschlige lefnet", og
fordi hún har "broed oc samtsicht, hans
fordechtige raad oc cür", "bór refsio til kagen
oc miste sin hind. - - - - "oc hún siden
forvises fogderiet, effter løygen."

ovre Romerike tingbøke 34

3/4. 1696 fol. 54 v.

fol. 35 a.

overbro

"Sleffens kone."
[T. 2]

Den 3/4 1696 holdes ting på Donnium tingstue
i Eidsvold blandt annet i anledning av
"den tvist imellem Joen Mortensf: Holkes,
oc Sleffan Andersf: soldat ocsaa boendis
paa Holket" - - - - hvor so av vidnerne, til
sakens belysning fremkommer med følgende
historie: "At den gang de forleden waard,
ware beden op til Holket, at besee den
öreleb, som Birgibte" haffde schaaret aff
sin sinje ko, effter gifne raad, ud kast
paa marchen, som Joen Mortensf: oc hans
quinde holdt for mistenkelig gierming, oc
sagde hún haffde nedgraffuet i dets agger,
hvitche iche saa befandtis, men Joens
kone haffde self flöt same öreleb, ned

fol. 134b

3/7.1696

paa sin agger, oc lagt en steen derpaa, at
 den icke schulle blese bort, eller aff fugel
 bortforis, oc Birgitte gick med, oc vjode dem
 den sted, hün haffde best det ned paa
 it stöche derfra, under en gran büsche, oc
 Joens kone haffde selff flöt öreleppet did,
 som den laa: "

